

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพพาวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักโภชนาการ

กองทัพอากาศ

เนื้อหา+แนวข้อสอบ ประกอบด้วย

- 1.ความรู้เกี่ยวกับกองทัพอากาศ
- 2.ความสามารถด้านการคิดคำนวณและเหตุผล
- 3.ความสามารถด้านภาษาไทย
- 4.ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 5.ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์
- 6.ความรู้ด้านโภชนาการ
- 7.การส่งเสริมโภชนาการแบบต่าง ๆ
- 8.แนวข้อสอบนักวิชาการโภชนาการ

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

**คู่มือเตรียมสอบ
นักโภชนาการ
กองทัพอากาศ**

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270.-

คำนำ

ชุดคู่มือเตรียมสอบสำหรับตำแหน่ง นักโภชนาการ กองทัพอากาศ เล่มนี้
ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัคร
สอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบ แข่งขัน ฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ
เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อม
คำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความ
พร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การ
สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้
พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออภัยข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุก ๆ
ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกองทัพอากาศ	1
◆ แนวข้อสอบ ความสามารถด้านการคิดคำนวณและเหตุผล ชุดที่ 1.	17
◆ แนวข้อสอบ ความสามารถด้านการคิดคำนวณและเหตุผล ชุดที่ 2.	35
◆ แนวข้อสอบ ความสามารถด้านการคิดคำนวณและเหตุผล ชุดที่ 3.	54
◆ แนวข้อสอบ ภาษาไทย ชุดที่ 1.	75
◆ แนวข้อสอบ ภาษาไทย ชุดที่ 2.	81
◆ แนวข้อสอบ ภาษาไทย ชุดที่ 3.	97
◆ แนวข้อสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุดที่ 1.	110
◆ แนวข้อสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุดที่ 2.	123
◆ แนวข้อสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ชุดที่ 3.	138
◆ แนวข้อสอบ คอมพิวเตอร์ ชุดที่ 1.	148
◆ แนวข้อสอบ คอมพิวเตอร์ ชุดที่ 2.	164
➤ ความรู้ด้านโภชนาการ	183
➤ การส่งเสริมโภชนาการแบบต่าง ๆ	192
➤ หลักการโภชนาการที่เกี่ยวกับบทบาทของสารอาหารต่อสุขภาพ	202
➤ การให้คำปรึกษาด้านโภชนาการ และโภชนบำบัดทางการแพทย์	215
◆ แนวข้อสอบ นักวิชาการโภชนาการ ชุดที่ 1.	219
◆ แนวข้อสอบ นักวิชาการโภชนาการ ชุดที่ 2.	234
◆ แนวข้อสอบ นักวิชาการโภชนาการ ชุดที่ 3.	240
◆ แนวข้อสอบ นักวิชาการโภชนาการ ชุดที่ 4.	250
◆ แนวข้อสอบ นักวิชาการโภชนาการ ชุดที่ 5.	264
◆ แนวข้อสอบ นักวิชาการโภชนาการ ชุดที่ 6.	269

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ความรู้เกี่ยวกับกองทัพอากาศ

➤ ประวัติความเป็นมาของกองทัพอากาศ

กิจการบินของไทย เริ่มต้นในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อมีชาวต่างประเทศ ได้นำเครื่องบิน มาแสดงให้ชาวไทย ได้ชมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2454 อันทำให้ ผู้บังคับบัญชา ระดับสูง ของกองทัพอากาศ ในสมัยนั้น พิจารณาเห็นว่า ประเทศไทยจำเป็นต้องมีเครื่องบิน ไว้เพื่อป้องกันภัย ที่จะเกิดแก่ ประเทศชาติ ในอนาคต ด้วยเหตุนี้ กระทรวงกลาโหม จึงได้ตั้ง "แผนกการบิน" ขึ้นในกองทัพบก พร้อมทั้งได้ คัดเลือกนายทหารบก 3 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม ไปศึกษาวิชาการ ณ ประเทศฝรั่งเศส อันได้แก่ พันตรีหลวง ศักดิ์ศัลยาวัชร ร้อยเอกหลวงอาวุธสิขิกร และ ร้อยโท ทิพย์ เกตุทัต ทั้ง 3 ท่านนี้ ในเวลาต่อมา ได้รับพระราชทานยศ และบรรดาศักดิ์ ตามลำดับ คือ พลอากาศโท พระยาเฉลิมอากาศ, นาวาอากาศเอก พระยาเวหาสยานศิลปสิทธิ์ และ นาวาอากาศเอก พระยาพะยานพิมาต และ กองทัพอากาศได้ยกย่องให้เป็น "บุพการีของกองทัพอากาศ"

ในขณะที่นายทหารทั้งสามกำลังศึกษาวิชาการบินอยู่นั้นทางราชการ ได้สั่งซื้อเครื่องบิน รวมทั้ง มีผู้บริจาค เงินร่วมสมทบซื้อด้วยเป็นครั้งแรก จำนวน 8 เครื่อง คือเครื่องบินเบรเกต์ปีก 2 ชั้น จำนวน 4 เครื่อง และ เครื่องบิน นิเอปเปอร์ตูปีกชั้นเดียว จำนวน 4 เครื่อง อันอาจกล่าวได้ว่า กำลังทางอากาศของไทย เริ่มต้นจากนักบินเพียง 3 คน และเครื่องบินอีก 8 เครื่องเท่านั้น การบินของไทยในระยะแรก ได้ใช้สนามม้าสระปทุม หรือราชกรีฑาสโมสรในปัจจุบัน เป็นสนามบิน แต่ด้วยความไม่สะดวกหลายประการ บุพการีทั้ง 3 ท่าน จึงได้พิจารณาหาพื้นที่ ที่มีความเหมาะสมต่อการบิน และได้เลือกเอาตำบลดอนเมือง เป็นที่ตั้งสนามบิน พร้อมทั้งได้ก่อสร้างอาคาร สถานที่โรงเก็บ เครื่องบินอย่างถาวรขึ้น เมื่อการโยกย้ายกำลังพล อุปกรณ์ และเครื่องบิน ไปไว้ยังที่ตั้งใหม่เรียบร้อยแล้ว ในวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2457 กระทรวงกลาโหม จึงได้สั่งยกแผนกการบินขึ้นเป็น "กองบินทหารบก" ซึ่งถือได้ว่า กิจการการบินของไทย ได้วางรากฐานอย่างมั่นคงขึ้นแล้ว ตั้งแต่บัดนั้นมา กองทัพอากาศจึงถือเอา วันที่ 27 มีนาคม ของทุกปี เป็น "วันที่ระลึกกองทัพอากาศ"

นับแต่นั้นมา บทบาทของกำลังทางอากาศ ก็ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และมีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับ นับตั้งแต่การเข้าร่วมรบ ในสงครามโลกครั้งที่ 1 กับพันธมิตรในยุโรป เมื่อปี พ.ศ. 2460 ซึ่งทำให้ชื่อเสียงและ เกียรติภูมิ ของชาติ เป็นที่ยอมรับ และยกย่อง เป็นอันมาก และทางราชการได้ยกฐานะ กองบินทหารบกขึ้นเป็น "กรมอากาศยานทหารบก" ในเวลาต่อมา กำลังทางอากาศ ได้พัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง และเป็นกำลังสำคัญ ใน การพัฒนาประเทศชาติทางด้านต่างๆ อันเป็นรากฐาน ของกิจการหลายอย่างในปัจจุบัน อาทิ การบินส่งไปรษณีย์ ทางอากาศ การส่งแพทย์ และเวชภัณฑ์ทางอากาศ เป็นต้น

ในปี พ.ศ. 2464 กระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาเห็นว่า กำลังทางอากาศ มิได้เป็นกำลังเฉพาะใน ด้าน ยุทธศาสตร์ทางทหารเท่านั้น แต่มีประโยชน์ อย่างกว้างขวางต่อกิจการด้านอื่นๆ อีกด้วย จึงได้แก้ไขการเรียกชื่อ จาก กรมอากาศยานทหารเป็น "กรมอากาศยาน" และเป็น "กรมทหารอากาศ" ในเวลาต่อมา โดยให้อยู่ในบังคับบัญชาของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยตรง พร้อมทั้งได้มีการกำหนดยศทหาร และการเปลี่ยนแปลง เครื่องแบบ จากสีเขียว มาเป็นสีเทา ดังเช่นปัจจุบัน วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2480 กรมทหารอากาศได้ยกฐานะเป็น "กองทัพอากาศ" มีนาวาอากาศเอก พระเวชยันตรังสฤษฎ์ เป็นผู้บัญชาการทหารอากาศคนแรกกองทัพอากาศ จึงได้ ถือเอาวันที่ 9 เมษายน ของทุกปีเป็น "วันกองทัพอากาศ"

กำลังทางอากาศ ได้พัฒนาไปอย่างมากมาย และได้เป็นกำลังสำคัญในการปกป้อง รักษาอธิปไตยของชาติ อาทิ สงครามกรณีพิพาทอินโดจีนฝรั่งเศส และสงครามมหาเอเชียบูรพา รวมทั้งเข้าร่วมกับกองกำลังสหประชาชาติ ในสงครามเกาหลี และร่วมกับพันธมิตร ในสงครามเวียดนาม จากเครื่องบินใบพัดเพียง 8 เครื่องในอดีต จนมาถึง เครื่องบินไอพ่นที่ทันสมัย ในปัจจุบัน กองทัพอากาศ ขอยืนยัน ที่จะดำรงความมุ่งมั่นในการกิจ ที่จะพิทักษ์ รักษา เอกราช และอธิปไตยของชาติ ไว้ให้มั่นคงสถาปตลอดไป

➤ประวัติโดยสังเขป

- 27 มีนาคม 2457

ยกฐานะจากแผนกการบิน เป็น "กองบินทหารบก" ถือเอาวันนี้เป็น วันที่ระลึกกองทัพอากาศ

- 29 มีนาคม 2461

ยกฐานะเป็นกรมอากาศยานทหารบก

- 1 ธันวาคม 2464

เปลี่ยนชื่อเป็นกรมอากาศยาน ขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม

- 12 เมษายน 2478

ยกฐานะเป็นกรมทหารอากาศ

- 9 เมษายน 2480

สถาปนาเป็นกองทัพอากาศ ถือเอาวันนี้เป็น วันกองทัพอากาศ (ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อ 26 มีนาคม 2541)

➤ภารกิจ

" กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ การป้องกันราชอาณาจักรและดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ กำลังกองทัพอากาศ ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมมีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็น ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ "

➤วิสัยทัศน์

กองทัพอากาศตระหนักถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ที่มีความชัดเจน ความท้าทาย และความเป็นไปได้ในเชิง ปฏิบัติ ทั้งนี้กองทัพอากาศได้กำหนดวิสัยทัศน์บนพื้นฐานของภารกิจตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๗ และ พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๑ อีกทั้งจาก การประเมินสถานการณ์และจากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก (SWOT Analysis) แล้วจึง กำหนดเป็นวิสัยทัศน์กองทัพอากาศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

"กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค

(One of the Best Air Forces in ASEAN)"

กองทัพอากาศมุ่งหวังพัฒนาสู่ "กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค" หรือ "One of the Best Air Forces in ASEAN" ซึ่งอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นกองทัพอากาศที่มีขีดความสามารถในทุกมิติอยู่ในระดับ ๑ ใน ๓ ของภูมิภาค อาเซียน บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าการก้าวไปสู่วิสัยทัศน์กองทัพอากาศอย่างเป็นระบบ เป็นรูปธรรม และมีความยั่งยืนกองทัพอากาศจึงได้กำหนดจุดเน้นของทิศทางการพัฒนาในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๔ กองทัพอากาศดิจิทัล (Digital Air Force : DAF) มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่มีใช้การรบเพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบ โดยกองทัพอากาศต้องสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหลัก และบูรณาการเทคโนโลยีกำลังทางอากาศ เทคโนโลยีเครือข่าย และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การปฏิบัติการกิจของกองทัพอากาศเป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสม ทันตามความต้องการในทุกสถานการณ์ อันจะเป็นพื้นฐานการพัฒนาสู่การปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Operations : NCO)

ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ กองทัพอากาศที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Air Force : NCAF) มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่มีใช้การรบ เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบรวมถึงภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในยุคสงครามที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (Network Centric Warfare : NCW) โดยกองทัพอากาศต้องสามารถประยุกต์แนวคิดการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (NCO) ได้อย่างสมบูรณ์ และต้องสามารถใช้เทคโนโลยีเครือข่ายและระบบเชื่อมโยงข้อมูลทางยุทธวิธี (Tactical Data Link) ได้บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง

ระยะที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ กองทัพอากาศขับเคลื่อนไปสู่ "กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค" โดยสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแนวคิดการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง (NCO) ในการปฏิบัติการรบและการปฏิบัติการที่มีใช้การรบ เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด

➤ภารกิจ

ภารกิจตามกฎหมาย

กองทัพอากาศมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพอากาศ และป้องกันราชอาณาจักร พร้อมการพัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้งในระดับต่าง ๆ โดยดำรงระดับความพร้อมของขีดความสามารถอยู่ตลอดเวลา ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพกำลังทางอากาศให้มีคุณภาพ และครอบครองเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับมิตรประเทศและดำรงความเข้มข้นในความรับผิดชอบต่อภารกิจตามกฎหมาย โดยเฉพาะในการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และการพัฒนาประเทศตามแนวคิดทางยุทธศาสตร์

ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

ให้มีความพร้อมปฏิบัติการทั้งในส่วนของยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถไปปฏิบัติงานร่วมกับต่างประเทศได้ พร้อมกำลังพลในรูปของหน่วยบิน/หน่วย-ชุดปฏิบัติการ/เจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญประเภทต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการที่ได้รับมอบหมายร่วมกับกำลังของต่างประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การรักษาสันติภาพ การช่วยเหลือมนุษยธรรม และการบรรเทาภัยพิบัติ

➤พันธกิจ

เตรียมความพร้อม

กองทัพอากาศต้องเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติการกิจภายใต้ การจัด โครงสร้างกำลังรบและส่วนสนับสนุนที่เหมาะสมภายใต้การบริหารจัดการ การฝึกอบรม การพัฒนากำลังพล และการจัดหาอาวุธยุทธโศปกรณ์ ให้สามารถที่จะวางกำลังหน่วยปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเต็มความสามารถ โดยในยามปกติจัดฐานที่ตั้งเป็นฐานบิน

ปฏิบัติการหลัก ฐานบินปฏิบัติการหน้า ฐานบินปฏิบัติการพิเศษ ฐานบินปฏิบัติการสำรอง และสนามบินเฉพาะกิจ รวมถึงการประกอบกำลังที่มีหน่วยตัดสินใจ โดยมีศูนย์ปฏิบัติการในแต่ละระดับ สามารถบัญชาการและควบคุมตามที่ได้รับมอบอำนาจ เพื่ออำนวยความสะดวกการใช้กำลังทางอากาศทั้งในประเทศและนอกประเทศ

ใช้กำลัง

กองทัพอากาศมีพันธกิจใช้กำลังทางอากาศในยามปกติคือ การเฝ้าตรวจระวังภัยทางอากาศ ซึ่งรวมถึงการควบคุมเส้นทางสัญจรเข้าออกรอบประเทศ ในยามสงครามก็พร้อมที่จะใช้กำลังทางอากาศในการดำเนินกลยุทธ์ร่วมกับหน่วยกำลังอื่น ๆ ทั้งการปฏิบัติสงครามอันเป็นการใช้กำลังในการป้องกันประเทศ การพิทักษ์ผลประโยชน์แห่งชาติ และการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในทุกระดับ ขณะเดียวกันกองทัพอากาศก็พร้อมที่จะใช้กำลังกองทัพอากาศเพื่อการพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสำคัญของชาติในยามวิกฤติต่าง ๆ เช่น การบรรเทาสาธารณภัยอันเกิดจากอุบัติเหตุหรือภัยพิบัติจากธรรมชาติ การต่อต้านอาชญากรรม การปราบปรามยาเสพติด การสำรวจและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูภัยพิบัติสาธารณะต่าง ๆ

➤ ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ

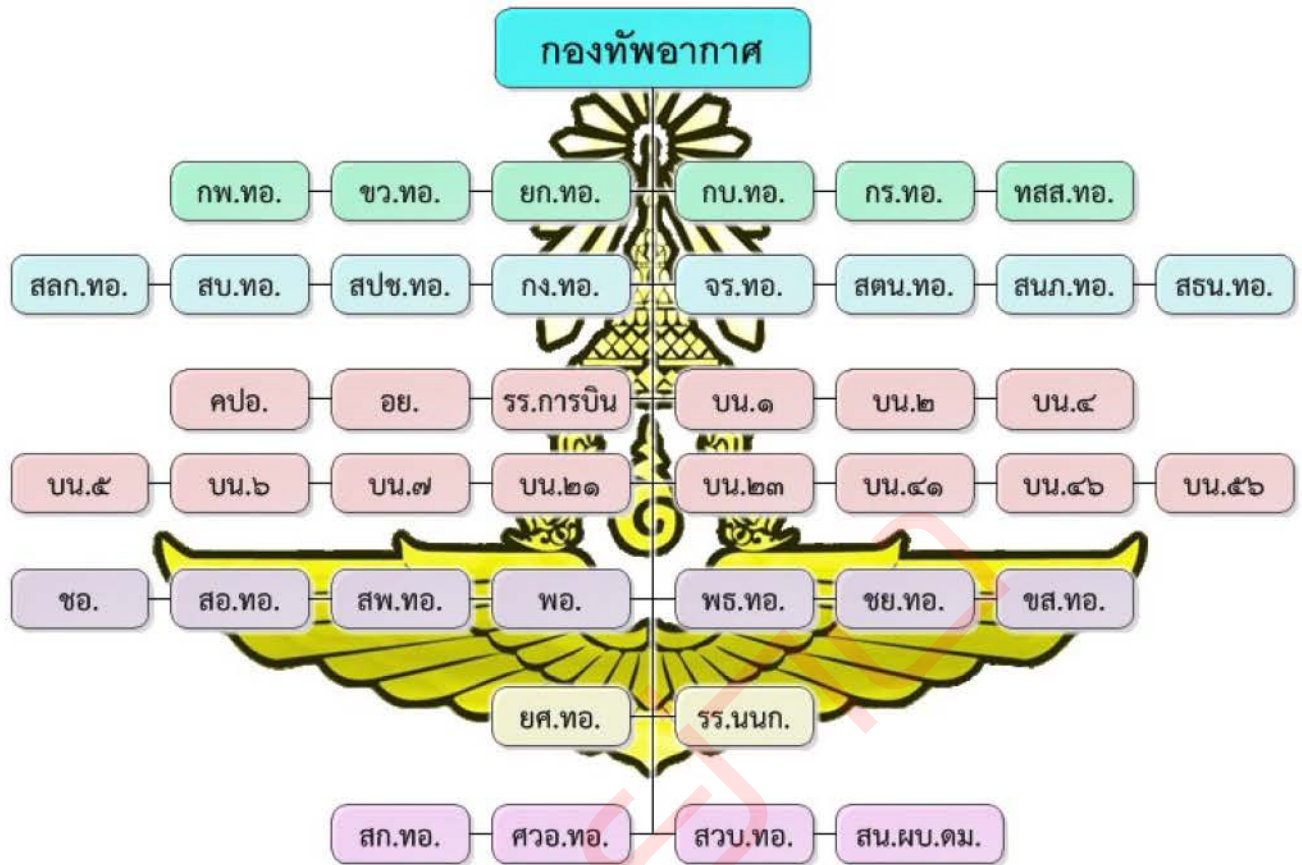
กำหนดขึ้นจากคำปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพลที่ทหารทุกคนได้กล่าวไว้นับตั้งแต่เริ่มต้นของการเข้ารับราชการและได้ยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตนจนกระทั่งวาระสุดท้ายของการรับราชการ หรือแม้กระทั่งวาระสุดท้ายแห่งการดำรงชีวิต ดังนั้น ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศจึงเป็นแนวทางให้กำลังพลของกองทัพอากาศได้ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน อันเป็นเอกลักษณ์ของทหารอากาศไทยเพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ (Air - minded) โดยกำหนดค่านิยมหลักของกองทัพอากาศไว้ ๓ ประการ ใช้คำย่อว่า “AIR” ให้กำลังพลของกองทัพอากาศถือปฏิบัติ ดังนี้

Airmanship (ความเป็นทหารอากาศ) หมายถึง การแสดงออกถึงความเป็นทหารอากาศที่มีระเบียบวินัย รู้หลักการ ขั้นตอน และมีทักษะในการปฏิบัติงานมีความเชี่ยวชาญในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมืออาชีพ มีความตระหนักรู้ในตนเองสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมภายใต้ความเสี่ยงในทุกสถานการณ์และสามารถทำงานเป็นทีมเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงาน

Integrity and Allegiance (ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี) หมายถึง มีความยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ กล่าวกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อตรงดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ พร้อมเปิดใจรับความคิดเห็นของผู้อื่น

Responsibility (ความรับผิดชอบ) หมายถึง ความรับผิดชอบต่อตนเององค์กร สังคมและประเทศชาติ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

➤ โครงสร้างองค์กร

❏ ความรู้เกี่ยวกับทหาร

การทหารสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2394-2468)

เหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการทหาร

1. การปราบฮ่อ พวกฮ่อคือพวกชาวจีนที่อพยพเข้ามาทำมาหากิน ในภาคเหนือของประเทศไทย พวกฮ่อได้ก่อความไม่สงบขึ้นหลายครั้ง จนทางการต้องส่งกำลังขึ้นไปปราบปรามถึง 4 ครั้ง ดังนี้
ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2418 พวกฮ่อมาชุมนุมที่ทุ่งเชียงคำ เพื่อจะตีเมืองหลวงพระบาง ซึ่งขณะนั้นอยู่ในความปกครองของไทย ทางการจึงได้จัดกำลังเพื่อปราบฮ่อ โดยแบ่งเป็น 4 กองทัพ กองทัพที่พระมหาอำมาตย์ (ชื่น ถัลยามมิตร) เป็นแม่ทัพ เกณฑ์กำลังพลจากมณฑลอุดร ร้อยเอ็ด และอุบล เพื่อป้องกันด้านหนองคาย
กองทัพที่พระยาพิไชย (ดิศ) เป็นแม่ทัพ คุมกำลังพลจากมณฑลพิษณุโลก ขึ้นไปป้องกันหลวงพระบาง
กองทัพที่เจ้าพระยาภูธราภัย (นุช บุญยรัตพันธุ์) ที่สมุหนายก เป็นแม่ทัพยกกำลังจากกรุงเทพ ฯ ไปยังเมืองหลวงพระบาง

กองทัพที่เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง (เพ็ง เพ็ญกุล) เป็นแม่ทัพ ยกกำลังจากกรุงเทพ ฯ ไปยังหนองคาย
ผลการปราบปราม พวกฮ่อล่าถอยไป

ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2426 พวกฮ่อนำกำลังเข้ายึดเมืองหัวพันทั้งห้าทั้งหก ซึ่งอยู่ในความปกครองของหลวงพระบาง กองทัพไทยยกไปปราบฮ่อครั้งนี้ ไม่ประสบผลสำเร็จ ต้องยกทัพกลับ

ครั้งที่ 3 เมื่อปี พ.ศ. 2428 ได้จัดกำลังเป็น 2 กองทัพ ยกทัพไปปราบฮ่อในแขวงเมืองพวนและแขวงเมืองหัวพันทั้งห้าทั้งหก โดยใช้กำลังทหารจากกรุงเทพ ฯ ที่ได้รับการฝึกด้านยุทธวิธีอย่างยุโรปไปปฏิบัติกร กองทัพไทย

ประสบปัญหาหลายประการเพราะเป็นช่วงฤดูฝน ขาดแคลนเสบียงอาหาร ยารักษาโรคและเครื่องเวชภัณฑ์ แต่ด้วยความสามารถของแม่ทัพด้านเมืองหัวพันทั้งห้าทั้งหก คือนายพันเอก จมื่นไวยวรนาถ (เจิม แสง-ชูโต) ทำให้พวกฮ่อยอมจำนน

ครั้งที่ 4 เมื่อปี พ.ศ. 2430 พวกฮ่อเข้ามาปล้นสะดมในเขตหลวงพระบาง นายพลตรี พระยาสุรศักดิ์มนตรี ยกกำลังจากกรุงเทพ ฯ ไปปราบ ได้รับผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว เพราะฝรั่งเศสให้ความร่วมมือในการปราบ

2. การปราบฮ่อในกรุงเทพ ฯ ฮ่อยังเป็นสมาคมลับของคนจีน เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า ฯ พวกฮ่อยังมีการรวบรวมกำลังคนและอาวุธอย่างลับ ๆ และมักทำการปลุกปั่นคน เช่น ค้าฝิ่น และก่อความไม่สงบอยู่เนื่อง ๆ ทำให้ทางการต้องเข้าไปปราบปราม ซึ่งบางครั้งถึงขั้นรุนแรง ต้องใช้กำลังทหารเข้าช่วย เช่นเมื่อปี พ.ศ. 2432 ฮ่อฮั่นสองพวกเกิดวิวาทกัน เนื่องจากแย่งงานกันทำ ได้ยกพวกเข้าปะทะกันที่บางรัก ได้ใช้สนามพลาศสู้กันบนถนนเจริญกรุง ตอนแรกทางการให้กระทรวงนครบาลปราบปรามแต่ไม่สำเร็จ จึงต้องใช้กำลังทหารบุก และทหารเรือเข้าปราบปราม จับพวกฮ่อฮั่นไปคุมไว้ที่ศาลายุทธนาธิการ และส่งกำลังไปรักษาความสงบเรียบร้อย ณ บริเวณที่เกิดเหตุอยู่ 3 วัน เหตุการณ์จึงสงบ

3. วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

เมื่อปี พ.ศ. 2436 (ร.ศ. 112) ฝรั่งเศสส่งกำลังทางบกรุกเข้ามาทางชายแดน ไทยบนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง พร้อมทั้งส่งเรือรบเข้ามาที่กรุงเทพ ฯ เพื่อบีบบังคับ ให้รัฐบาลไทยสละสิทธิของไทย เหนือดินแดนบนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศส จนเกิดเป็นกรณีพิพาทกันขึ้น การป้องกันพื้นที่ชายแดนของฝ่ายไทยไม่ได้ผล เพราะขาดแคลนทั้งกำลังพลและอาวุธยุทธโธปกรณ์ สำหรับการป้องกันพระนคร ทหารบกมีหน้าที่รักษาพระนครรอบนอก โดยจัดกำลังไปประจำอยู่ที่เมืองสมุทรปราการ คลองลำโรง คลองพระโขนง และริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนภายในกำแพงพระนคร ได้กระจายกำลังไปรักษาพื้นที่ย่านสระปทุม บางรัก และฝั่งธนบุรี พร้อมกันนั้นยังมีทหารอาสาสมัคร ของพระยาสุรศักดิ์มนตรี อีกประมาณ 1,800 คน กระจายกำลังกันรักษาพระนครอยู่ทั่วไป การรบครั้งนี้ไทย ไม่อยู่ในสภาพพร้อมรบ จึงทำให้ต้องยอมปฏิบัติตาม ข้อเรียกร้องของฝรั่งเศส ที่มีอยู่ทั้งหมด 4 ข้อ คือ

1. ให้ไทยยอมมอบดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง และเกาะต่าง ๆ ในแม่น้ำโขงให้แก่ฝรั่งเศส
2. ให้ถอนทหารออกจากชายแดนไทยให้หมดภายใน 1 เดือน
3. ให้ลงโทษผู้กระทำความผิด และเสียค่าทำขวัญแก่ครอบครัวผู้เสียชีวิต
4. ให้ไทยเสียค่าปรับให้ฝรั่งเศสเป็นเงินสด 1 ล้านฟรังก์ โดยวางเงินมัดจำเป็นเงินไทย 3 ล้านบาท

4. การปราบกบฏฝิ่นญี่บ๊ว เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2443 ที่เมืองอุบลราชธานี เนื่องจากมีผู้พบลายแทงทำนายว่า จะเกิดเภทภัยใหญ่หลวง ชาวบ้านทั่วมณฑลอีสานพากันแตกตื่นในคำทำนาย ต่อมามีคนเชื้อสายญวน ชื่อองค์มัน จากเมืองจำปาศักดิ์ ได้ตั้งตนเป็นฝิ่นญี่ หรือหัวธรรมิกราช มีราษฎรมณฑลอีสาน เข้าสมัครเป็นพรรคพวกจำนวนมาก ก่อความไม่สงบถึงขั้นจะเข้ายึดเมืองอุบลราชธานี กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ทรงเป็นข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการมณฑลอีสาน อยู่เมืองอุบลราชธานี ได้นำกำลังทหารจากกรุงเทพ ฯ และทหารพื้นเมือง พร้อมทั้งกำลังทหารจากเมืองนครราชสีมาและเมืองบุรีรัมย์ เข้าปราบปราม จนสามารถจับพวกกบฏฝิ่นญี่บ๊วได้ เมื่อปี พ.ศ. 2444

5. การปราบเงี้ยว จังหวัดแพร่ ในเวลานั้นมีฐานะเป็นประเทศราช มีเจ้าพิริยะเทพวงษ์ เป็นเจ้าผู้ครองนคร กลุ่มโจรเงี้ยวมีผกาหม่อง สะล่า ไปชาย และจองแซ่ เป็นหัวหน้า มีกำลังประมาณ 300 คน ได้เข้าปล้นสถานที่

ราชการในจังหวัดแพร่ ตลอดจนบ้านเรือนข้าราชการ ได้ปล่อยนักโทษจากเรือนจำ เพื่ออาศัยความร่วมมือจากนักโทษ นอกจากนั้นยังได้จับพระยาไชยบูรณ์ ข้าหลวงกำกับจังหวัดแพร่ และราษฎรที่เป็นคนไทยภาคกลางมาฆ่าอย่างทารุณ พวกเงี้ยวทำการอุกอาจครั้งนี้ได้ ก็เนื่องจาก เจ้าพิริยะเทพวงศ์ ผู้ครองนครรู้เห็นเป็นใจ ทางกรุงเทพฯ จึงให้พระยาสุริยราชวรานุวัตร ผู้ว่าราชการเมืองพิษณุ นำกำลังจากเมืองพิษณุ ไปตรึงกำลังพวกเงี้ยว และให้นายพลโท เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี เป็นผู้บัญชาการคุมกำลังจากกรุงเทพฯ ไปสมทบกับกำลังจากมณฑลพิษณุโลกและมณฑลพายัพ ผลที่สุดที่ปราบพวกเงี้ยวลงได้ เจ้าพิริยะเทพวงศ์ ถูกถอดเป็นนอญเทพวงศ์ และเมืองแพร่ก็ถูกลดฐานะ จากหัวเมืองประเทศราช มาเป็นหัวเมืองชั้นใน ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

6. การเสียดินแดน ไทยได้เสียดินแดนให้กับประเทศอังกฤษ และฝรั่งเศส นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2430 เป็นต้นมารวม 5 ครั้ง ด้วยกัน คือ

ครั้งที่ 1 เสียดินแดนแคว้นสิบสองจุไทย พื้นที่ 87,000 ตารางกิโลเมตร ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. 2431

ครั้งที่ 2 เสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ที่เป็นประเทศลาวทั้งหมด และดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่เป็นดินแดนอาณาจักรล้านช้าง เป็นพื้นที่รวม 143,000 ตารางกิโลเมตร ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. 2436

ครั้งที่ 3 เสียดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง บริเวณพื้นที่ด้านตะวันออกของเมืองน่าน และดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง ในพื้นที่ของเมืองจำปาศักดิ์ และเมืองมโนไพร ให้แก่ฝรั่งเศส เป็นพื้นที่ 62,500 ตารางกิโลเมตร ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. 2446 เพื่อแลกกับเมืองจันทบุรี ที่ฝรั่งเศสยึดไว้ตั้งแต่เหตุการณ์ ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2437)

ครั้งที่ 4 เสียดินแดนมณฑลบูรพา อันได้แก่ เมืองศรีโสภณ เมืองเสียมราฐ และเมืองพระตะบอง เป็นพื้นที่ 51,000 ตารางกิโลเมตร ให้แก่ฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. 2449 เพื่อแลกกับเมืองตราด เกาะกง และเมืองด่านซ้าย พร้อมทั้งการได้อำนาจอศาลไทย ที่จะบังคับต่อคนในบังคับฝรั่งเศสในไทย เมื่อปี พ.ศ. 2449

ครั้งที่ 5 เสียดินแดนดินแดน ตรังกานู ไทรบุรี และปะลิส เป็นพื้นที่ 80,000 ตารางกิโลเมตร ให้แก่อังกฤษ เพื่อให้ได้อำนาจอศาลไทย ที่จะบังคับต่อคนในบังคับอังกฤษในไทย เมื่อปี พ.ศ. 2451

แม้ว่าการเสียดินแดนดังกล่าวของไทย จะไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทหารโดยตรง แต่โดยทางอ้อมแล้วต่างชาติที่ทำการล่าเมืองขึ้นในย่านนี้อยู่ในขณะนั้น มีกำลังทหารเข้มแข็งกว่าไทยมาก ไทยจึงต้องใช้วิธีทูตพาณิชย์ที่สุชุมรอบคอบ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติส่วนใหญ่ไว้ ทำให้ไทยรอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของชาติมหาอำนาจได้เพียงประเทศเดียวในย่านนี้ และเป็นผลให้ไทยต้องเร่งรัดปฏิรูปและพัฒนากิจการทหารให้เข้มแข็ง เพื่อรักษาเอกราชและผลประโยชน์ของชาติไว้ให้ได้ดีที่สุด

การทหารสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2394-2468)

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ (พ.ศ. 2453-2468)

ได้มีการปฏิรูปกิจการทหารต่อมา ให้เต็มรูปแบบขึ้นในบางส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัด ในปี พ.ศ. 2453 ได้เปลี่ยนชื่อกรมยุทธนาธิการ เป็นกระทรวงกลาโหม ยกกรมทหารเรือเป็น กระทรวงทหารเรือ และจัดตั้งสภาป้องกันราชอาณาจักร ให้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างกระทรวงกลาโหม และกระทรวงทหารเรือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นประธานเสนาบดีกระทรวงกลาโหม เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ ผู้ที่ดำรงยศจอมพลทหารบก และจอมพลทหารเรือ ทั้งที่ประจำการและมิได้ประจำการ เป็นสมาชิก โดยมีเสนาธิการทหารบก เป็นเลขานุการ

ในปี พ.ศ. 2454 ให้จัดรวมกองพลเป็นกองทัพ 3 กองทัพ และ 1 กองพลอิสระ คือ

กองทัพอากาศ 1 ตั้งกรมบัญชาการที่กรุงเทพฯ ๑ ประกอบด้วย

กองพลที่ 1 มณฑลกรุงเทพฯ ๑

กองพลที่ 2 มณฑลกรุงเทพฯ ๑

กองพลที่ 3 มณฑลกรุงเทพฯ

กองทัพอากาศ 2 ตั้งกรมบัญชาการที่พิษณุโลก ประกอบด้วย

กองพลที่ 6 มณฑลนครสวรรค์

กองพลที่ 7 มณฑลพิษณุโลก

กองพลที่ 8 มณฑลพายัพ

กองทัพอากาศ 3 ตั้งกรมบัญชาการที่กรุงเทพฯ ๑ ประกอบด้วย

กองพลที่ 5 มณฑลนครราชสีมา

กองพลที่ 9 มณฑลปราจีนบุรี

กองพลที่ 10 มณฑลอีสานและอุดร

กองพลที่ 4 เป็นกองพลอิสระ ขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม ตั้งกรมบัญชาการที่มณฑลราชบุรี

พ.ศ. 2455 ให้ตั้ง กรมแสงสรวรรพวุธ ขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม มีหน่วยในสังกัดคือ กรมแสง และ กรมคลังแสง

พ.ศ. 2456 ให้ตั้ง แผนกรถไฟ ขึ้นในกรมยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มแรกของกรมรถไฟ

พ.ศ. 2457 ให้บัญญัติแบ่งทหารออกเป็นเหล่า ชนิด และจำพวก

พ.ศ. 2460 ให้ยก แผนกการบิน ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย ขึ้นเป็น กองบิน ขึ้นตรงต่อกรมเสนาธิการทหารบก

พ.ศ. 2461 เมื่อไทยประกาศสงครามกับประเทศเยอรมนี และประเทศออสเตรีย ในสงครามโลกครั้งที่ 1 ไทยได้ส่งกองทหารอาสาไปร่วมรบกับฝ่ายสัมพันธมิตร โดยจัดหน่วยอาสาออกเป็น 2 กองคือ กองบินทหารบก และ กองทหารบกถยนต์

พ.ศ. 2461 ให้ตั้ง กรมอากาศยานทหารบก รวมเรื่องเกี่ยวกับการบินทั้งหมดมาขึ้นกับหน่วยนี้

พ.ศ. 2464 ให้ตั้ง กรมอากาศยานและกองบินใหญ่ โดยยกฐานะมาจาก กรมอากาศยานทหารบก และ กองบินใหญ่ทหารบก หน่วยนี้นับว่าเป็นรากฐานของกองทัพอากาศในปัจจุบัน

นอกจากนี้ก็ได้มีการจัดตั้ง กองอนุศาสนาจารย์ และกรมพลธิการทหารบก โดยยุบเลิกกรมยภัตร์ทหารบก และกรมเกียกกายทหารบก และให้หน่วยนี้ขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม

การจัดตั้งฐานทัพเรือ เมื่อปี พ.ศ. 2465 นายพลเรือเอก กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ ได้ขอพระราชทานพื้นที่บริเวณตำบลสัตหีบ เพื่อสร้างเป็นฐานทัพเรือ และได้มีการดำเนินการพัฒนามาตามลำดับจนถึงปัจจุบัน

กำลังรบทางเรือ กองทัพเรือได้กำหนด โครงสร้างกำลังทางเรือขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2453 โดยกำหนดระยะเวลาไว้ 15 ปี ได้มีการสั่งซื้อเรือรบที่อู่ทางซางกิ เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น คือเรือหลวงคำณสินธุ์ และเรือหลวงตอร์ปิโด 4 ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2457 บรรดาข้าราชการได้รวมใจกันเรียไ้รทุนทรัพย์ จัดหาเรือรบน้ำมันเกลือ ๆ ถวายพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัว ได้รับพระราชทานชื่อว่า เรือหลวงพระร่วง ต่อมาในปี พ.ศ. 2466 กระทรวงทหารเรือ ได้ส่งต่อเรือ ยามฝั่งจากประเทศอังกฤษเป็นลำแรก เรือสร้างเสร็จและเดินทางมาถึงประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2468 ได้รับ พระราชทานนามว่า เรือหลวงรัตน โกสินทร์

กำเนิดกองทัพอากาศ

เมื่อปี พ.ศ. 2454 ได้มีการนำเครื่องบินแบบออร์วิลล์ไรท์ มาแสดงการบินที่สนามม้าสระปทุม กรุงเทพฯ ต่อมากระทรวงกลาโหม จึงได้ดำริที่จะจัดตั้งกิจการบินขึ้น เพื่อใช้ในการป้องกันประเทศ โดยจัดเป็นแผนกหนึ่งของกองทัพบก จึงได้มีการส่งคนไปศึกษาวิชาการบินที่ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งมีความก้าวหน้าในกิจการบินมากกว่า ประเทศอื่น ๆ ในเวลานั้น มีผู้ได้รับคัดเลือกไปศึกษารุ่นแรก 3 คน คือ

- 1 นายพันตรี หลวงศักดิ์ศัลยาวัธ (สุณี สุวรรณประทีป) ผู้บังคับกองพันพิเศษ กองพลที่ 5
- 2 นายร้อยเอก หลวงอาวุธสิทธิกร (หลง สีนสุข) ผู้รั้งผู้บังคับกองพันพิเศษ กองพลที่ 9
- 3 นายร้อยโท ทิพย์ เกตุทัต ผู้บังคับกองร้อยที่ 2 โรงเรียนนายร้อยมณฑล

นายทหารทั้ง 3 นาย ได้เดินทางไปศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2454 และสำเร็จการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2456 กระทรวงกลาโหมได้สั่งซื้อเครื่องบิน 7 เครื่อง เป็นแบบ เบรเกต์ ปีก 2 ชั้น (Breguet) จำนวน 3 เครื่อง และ แบบ นีเอปอร์ตปีกชั้นเดียว (Nieuport) จำนวน 4 เครื่อง นอกจากนั้นเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ (ชุ่ม อภัยวงศ์) ได้บริจาคเงินส่วนตัว ซื้อเครื่องบินแบบเบรเกต์ ให้ทางารอีก 1 เครื่อง รวมเป็น 8 เครื่อง โดยนายทหารทั้ง 3 นาย ที่ไปเรียนที่ ฝรั่งเศส เป็นผู้ทดลองบินแล้ว จึงได้ส่งมายังประเทศไทย

เมื่อนายทหารทั้ง 3 นาย เดินทางกลับมาจากฝรั่งเศสแล้ว กระทรวงกลาโหม จึงได้จัดตั้งแผนกการบิน อยู่ในบังคับบัญชาของ จเรทหารช่าง คือ นายพลโท กรมขุนกำแพงเพชรอัครโยธิน ได้สร้างโรงเก็บเครื่องบิน บริเวณพื้นที่สนามราชกรีฑาสโมสร หลังกรมตำรวจปัจจุบัน และใช้สนามราชกรีฑาสโมสรเป็นสนามบิน โดยมีนายทหารทั้ง 3 นาย เป็นทั้งนักบินและช่างเครื่องด้วย

พ.ศ. 2457 ก็ได้ย้ายแผนกการบินมาอยู่ที่ดอนเมือง เนื่องจากเห็นว่าพื้นที่ดอน ในฤดูน้ำหลากน้ำท่วมไม่ถึง สามารถใช้ทำการบินได้ตลอดทั้งปี และอยู่ไม่ห่างจากพระนครมากนัก ในปีเดียวกันนี้แผนกการบินก็ได้ยกฐานะขึ้น เป็น กองบินทหารบก โดยมี นายพันโท พระเฉลิมอากาศ เป็นผู้บังคับกองบิน และนายทหารที่ไปศึกษาด้วยกันที่ ฝรั่งเศส เป็นรองและผู้ช่วยผู้บังคับกองบิน

พ.ศ. 2458 กองบินทหารบกก็สามารถสร้างเครื่องบินขึ้นใช้เองได้ 1 ลำ เป็นแบบ เบรเกต์ปีก 2 ชั้น โดยผลิตจากโรงงานของกองบิน โครงสร้างทั้งหมดใช้วัสดุจากในประเทศ

พ.ศ. 2461 ประเทศไทยได้ส่งกำลังทหาร เข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรที่ยุโรป ในสงครามโลกครั้งที่ 1 ในรูปของ กองทหารอาสา ประกอบด้วย กองบินทหารบก และกองทหารบกโดยมี นายพันเอก พระเฉลิมอากาศ เป็นผู้บังคับกองทหารอาสา และ นายพันตรี หลวงทนายพิฆาต เป็นผู้บังคับกองบิน ในการส่งทหารอาสาไปราชการสงครามครั้งนี้ นอกจากจะมีความมุ่งหมายทางการเมืองระหว่างประเทศแล้ว ยังมุ่งหมายที่จะส่งคนไปฝึก ศึกษาวิชาการบิน และการช่างอากาศ เพื่อประโยชน์แก่การพัฒนากิจการด้านนี้ ให้แก่ประเทศชาติอีกด้วย ดังนั้นเมื่อ สงครามสงบแล้ว ทหารไทยยังคงฝึกและศึกษาต่ออีก และได้เดินทางกลับประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2462 มีผู้สำเร็จได้

เป็นนักบิน 95 คน และเป็นช่างเครื่อง 225 คน ทั้งหมดนี้ได้เป็นกำลังอันสำคัญของกิจการบินของกองทัพอากาศในเวลาต่อมา

พ.ศ. 2461 ได้ตั้ง กรมอากาศยานทหารบกขึ้น ประกอบด้วย กองบินทหารบก โรงเรียนการบินทหารบก และโรงงานของกรมอากาศยานทหารบก หน่วยนี้ขึ้นตรงต่อเสนาธิการทหารบก เจ้ากรมอากาศยานทหารบกคนแรกคือ นายพันเอก พระยาเฉลิมอากาศ มีฐานะเทียบชั้นผู้บัญชาการกองพล ส่วนผู้บังคับการกองบินทหารบก มีอำนาจในทางปกครองเทียบชั้นผู้บัญชาการกรม

การจัดส่วนราชการของกองบินทหารบก ประกอบด้วย กองบินใหญ่ทหารบก 3 กองบิน มีที่ตั้งอยู่ที่ดอนเมือง คือ

กองบินใหญ่ทหารบกที่ 1 (ขับไล่)

กองบินใหญ่ทหารบกที่ 2 (ตรวจการณ์)

กองบินใหญ่ทหารบกที่ 3 (ทิ้งระเบิด) ต่อมาในปี พ.ศ. 2463 ได้ย้ายจากดอนเมือง ไปอยู่ที่ตำบลหนองบัว จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2464 กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาเห็นว่า กำลังทางอากาศมิใช่เป็นกำลังเฉพาะทหารบกเท่านั้น แต่ยังมีประโยชน์ต่อกิจการด้านอื่นด้วย เช่น การพาณิชย์กรรม และการคมนาคม เป็นต้น จึงได้มีคำสั่งเปลี่ยนชื่อ กรมอากาศยานทหารบก และกองบินใหญ่ทหารบก เป็น กรมอากาศยานและกองบินใหญ่ และได้มีการแบ่งส่วนราชการใหม่ ซึ่งมีอยู่ 5 หน่วยด้วยกัน คือ

กองโรงเรียนการบินเบื้องต้น ตั้งอยู่ที่ดอนเมือง

กองโรงงานกรมอากาศยาน ตั้งอยู่ที่ดอนเมือง

กองบินใหญ่ที่ 1 ตั้งอยู่ที่อำมระนาบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (ย้ายจากดอนเมืองปี พ.ศ. 2465)

กองบินใหญ่ที่ 2 ตั้งอยู่ที่ดอนเมือง

กองบินใหญ่ที่ 3 ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองบัว จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2465 ได้มีการประชุมหารือกันระหว่างหน่วยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความตกลงกันเรื่อง การบินไปรษณีย์ ที่ประชุมเห็นชอบตามพระกระแสคำริของเสนาธิการทหารบก จอมพล สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต คือให้กรมไปรษณีย์โทรเลข มีหน้าที่ในกรมอากาศไปรษณีย์ กรมอากาศยานเป็นผู้ช่วยในการพาหนะ การจัดการบินไปรษณีย์ ควรจัดในมณฑลที่มีการคมนาคมช้ำมากก่อน ตามลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 สายนครราชสีมา ผ่านร้อยเอ็ด ถึง อุบลราชธานี

ขั้นที่ 2 สายนครราชสีมา ผ่านร้อยเอ็ด ผ่านอุดรธานี ถึงหนองคาย

ขั้นที่ 3 สายนครราชสีมา ผ่านชัยภูมิ เพชรบูรณ์ ถึงพิษณุโลก

ขั้นที่ 4 พิจารณาจัดในมณฑลพายัพ ต่อไป

งานขั้นที่ 1 ได้เริ่มปฏิบัติเป็นผลสำเร็จเมื่อ ปี พ.ศ. 2466 และได้มีการปรับปรุงเส้นทางตามความเหมาะสมต่อไป กล่าวคือได้ยกเลิกการบินตามขั้นที่ 1 และเปิดการบินไปรษณีย์สายจังหวัด นครราชสีมา-ร้อยเอ็ด-นครพนม ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2472 กรมอากาศยานได้เลิกการบินไปรษณีย์และมอบงานนี้ให้กระทรวงพาณิชย์ และคมนาคม ดำเนินการต่อไป เมื่อปี พ.ศ. 2474

กองทัพอไทยสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 7 ถึงรัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2468-2489)

ในห้วงเวลานี้ได้มีการพัฒนาโครงสร้างต่าง ๆ ของกองทัพไทย โดยจัดส่วนราชการที่สำคัญคือ
กระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

พ.ศ. 2469 กรมอากาศยาน เดิมขึ้นตรงต่อกรมเสนาธิการทหารบก เปลี่ยนเป็นขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม

พ.ศ. 2474 กระทรวงกลาโหม รับโอนงานจากกระทรวงทหารเรือ มาขึ้นอยู่กับกระทรวงกลาโหม มี
เสนาบดี เป็นผู้บังคับบัญชา กรมทหารบกและกรมทหารเรือ และได้จัดตั้งกรมเสนาธิการทหารเรือขึ้น

พ.ศ. 2475

กระทรวงกลาโหม แบ่งกิจการออกเป็นสามส่วนคือ กองบังคับการกระทรวงกลาโหม กองทัพบก และ
กองทัพเรือ

กองทัพบก มีผู้บังคับทหาร เหล่า ชนิดและเจ้ากรมต่าง ๆ ขึ้นตรงต่อผู้บัญชาการทหารบก แบ่งออกเป็น
หน่วยของฝ่ายกำลังรบ และหน่วยทางฝ่ายธุรการ หน่วยดังกล่าวแบ่งออกเป็น กองและแผนก

กรมทหารเรือ มีหน่วยขึ้นตรงคือ กองทัพเรือ กรมเสนาธิการทหารเรือ และสถานีทหารเรือกรุงเทพ ฯ

กรมอากาศยาน เปลี่ยนเป็นหน่วยกำลังรบ ขึ้นตรงต่อกองทัพบก

พ.ศ. 2476

กระทรวงกลาโหม มีส่วนกำลังรบ 2 เหล่าทัพ คือ กองทัพบก และกองทัพเรือ

กองทัพเรือ กรมทหารเรือเปลี่ยนชื่อเป็น กองทัพเรือ ส่วนกองทัพเรือเดิมเปลี่ยนชื่อเป็นกองเรือรบ

พ.ศ. 2478

กระทรวงกลาโหม มีส่วนกำลังรบ 3 เหล่าทัพ คือ กองทัพบก กองทัพเรือ และกรมทหารอากาศ

กรมทหารอากาศ กรมอากาศยานเปลี่ยนชื่อเป็นกรมทหารอากาศ

พ.ศ. 2480

กระทรวงกลาโหม มีส่วนกำลังรบ 3 เหล่าทัพ คือ กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

กองทัพอากาศ ยกฐานะกรมทหารอากาศ เป็น กองทัพอากาศ ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
มีการจัดตั้ง กรมเสนาธิการทหารอากาศ และส่วนราชการต่าง ๆ

กรณีพิพาทอินโดจีน

รัฐบาลไทยต้องการดินแดนที่เสียให้แก่ฝรั่งเศส ตั้งแต่รัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ฯ กลับคืน
มา ดังนั้นในห้วงระยะเวลาที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 ฝรั่งเศสได้ขอทำสัญญาไม่รุกรานกับ
ประเทศไทย ตั้งแต่เริ่มต้นสงครามโลก คือในปี พ.ศ. 2482 เพราะการทำสงครามในยุโรป ฝรั่งเศส เหลียงพล้ำแก่
เยอรมัน จึงต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ในดินแดนต่าง ๆ ที่เป็นอาณานิคมเอาไว้

ฝ่ายไทยได้ยื่นข้อเสนอ 3 ข้อ ก่อนที่จะยอมรับข้อเสนอของฝรั่งเศส ในการทำสัญญาไม่รุกรานกัน ข้อเสนอ
ดังกล่าวเป็นเรื่องการปรับปรุงเขตแดน ระหว่างไทยกับฝรั่งเศส มีอยู่ 3 ข้อด้วยกันคือ

1. ใช้ร่องน้ำลึกของแม่น้ำโขง เป็นเส้นกั้นเขตแดนไทย กับอินโดจีนฝรั่งเศส ตามแบบแผนสากล
2. ขอคืนแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง ฝั่งตรงข้ามหลวงพระบาง และฝั่งตรงข้ามปากเซ คืนให้ไทย
3. กรณีที่ฝรั่งเศสไม่ได้ปกครองแหลมอินโดจีนแล้ว ขอให้คืนลาวและกัมพูชาให้ไทย

ข้อเสนอดังกล่าวฝรั่งเศสไม่ยอมรับและสงครามได้เริ่มขึ้น เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2483 โดยเครื่องบินของฝรั่งเศส ได้เข้ามาทิ้งระเบิดที่บริเวณจังหวัดนครพนม และได้มีการรบทางบก ตามบริเวณแนวชายแดนไทย-อินโดจีนฝรั่งเศสบางแห่ง

ฝ่ายไทยได้มีการแต่งตั้ง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด แม่ทัพบก แม่ทัพเรือ และแม่ทัพอากาศ เมื่อ 13 พ.ย. 2484 กองทัพบก ได้จัดกองทัพบกสนาม โดยมีนายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดและเป็นแม่ทัพบก ประกอบด้วย กองพลผสมปีกซ้ายได้ กองพลพายัพ กองทัพบูรพา กองทัพอีสาน และกองพลผสมกรุงเทพ ฯ มีการประกอบกำลัง ดังนี้

กองทัพบูรพา ประกอบด้วย กองพลพระนคร กองพลลพบุรี กองพลปราจีนบุรี กองพลวัฒนานคร กองพลจันทบุรี โดยตั้งกองบัญชาการอยู่ที่จังหวัดปราจีนบุรี มีนายพันเอก หลวงพรหมโยธี เป็นแม่ทัพ

กองทัพอีสาน ประกอบด้วย กองพลอุดรธานี กองพลอุบลราชธานี กองพลสุรินทร์ กองพลธนบุรี กองพลนครราชสีมา หน่วยขึ้นตรงกองทัพฝ่ายกิจการพิเศษ กองหนุนกองทัพ และหน่วยปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน มีนายพันเอก หลวงเกรียงศักดิ์ พิชิต เป็นแม่ทัพ

กองพลผสมปีกซ้าย ประกอบด้วย กองพลสงขลา และกองพลนครศรีธรรมราช มีนายพันเอก หลวงเสนาณรงค์ เป็นแม่ทัพ

กองพลพายัพ ประกอบด้วย กองพันทหารราบที่ 30,31,28 (หนุน) 30 (หนุน) และกองทหารสื่อสาร มีนายพันโท หลวงหาญสงคราม เป็นผู้บัญชาการกองพล

กองพลผสมกรุงเทพ ฯ ประกอบด้วย กองพันทหารม้าที่ 1 กองพันทหารช่างที่ 7 กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 16 กองสื่อสารและกองรถรบ

กองทัพเรือ ได้จัดกำลังทางเรือเพื่อรักษาน่านน้ำไทย โดยได้วางหลักดำเนินการทางเรือไว้ ดังนี้

1. หาโอกาสใช้กำลังส่วนใหญ่ทำลายกำลังส่วนย่อยของข้าศึก ในย่านที่สามารถดำเนินการได้
2. ทำการรักษาเส้นทางคมนาคมภายในทางทะเล ไว้สำหรับการลำเลียงทางทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธสัมภาระ

3. ป้องกันไม่ให้ข้าศึก มาทำการรังควาญเส้นทางคมนาคม หรือมาลำเลียงทหารขึ้นบกในดินแดนไทยได้ เพื่อเป็นการป้องกันปีก และด้านหลัง ของกำลังที่ทำการรบบนบก อย่าให้ต้องชะงักงัน

4. ให้ความอุ่นใจแก่ราษฎรชายแดนริมฝั่งทะเล ในการดำเนินการตามหลักการดังกล่าว ให้ทำการร่วมมือกับกองทัพอากาศ

กองทัพเรือได้จัดส่งกำลัง ไปป้องกันตำบลคลองใหญ่ จังหวัดตราด อันเป็นตำบลชายแดนสุดทางตะวันออก ติดต่อกับอินโดจีนฝรั่งเศส และได้เริ่มลำเลียงทหารพรคนาวิกโยธิน อันเป็นกำลังส่วนใหญ่ของกองพลผสมจันทบุรี ไปยังจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด เพื่อป้องกันการยกพลขึ้นบกของข้าศึกทางฝั่งตะวันออกของอ่าวไทย และเป็นการป้องกันรักษาปีก และการตีโอบหลังกำลังทางบกของฝ่ายเรา

เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2484 กำลังทางเรือของไทย จำนวน 6 ลำ ได้ปะทะกับกำลังทางเรือของฝรั่งเศส จำนวน 7 ลำ ที่บริเวณเกาะช้าง ทั้งสองฝ่ายต่างได้รับความเสียหายอย่างหนัก กองเรือของฝรั่งเศสต้องล่าถอยไป โดยไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายได้

กองทัพอากาศ กองทัพอากาศได้จัดตั้งกองทัพอากาศสนามขึ้น มีนายนาวาเอก หลวงอิทธิเทวเดช เป็นแม่ทัพ ประกอบด้วย

กองบินใหญ่ภาคเหนือ ประกอบด้วย กองบินน้อยผสมที่ 73 อุบลราชธานี และกองบินน้อยผสมที่ 35 จังหวัดอุดรธานี มีนายนาวาโท หลวงเชิดวุฒากาศ เป็นผู้บังคับการกองบินน้อยผสมที่ 73 อุบล มี 1ฝูงบินตรวจการณ์และ 1 ฝูงบินทิ้งระเบิด และกองบินน้อยผสมที่ 35 อุดร มี 1 ฝูงบินตรวจการณ์ และ 1 ฝูงบินขับไล่

กองบินใหญ่ภาคใต้ ประกอบด้วย กองบินน้อยที่ 66 ดอนเมือง กองบินน้อยผสมที่ 75 จันทบุรี และฝูงบินร่วมกับกองทัพอากาศเรือ จันทบุรี มี นายนาวาโท ขุนรณนภาภาส เป็นผู้บังคับการ

กองบินน้อยที่ 66 ดอนเมือง มี 2 ฝูงบิน โจมตีทิ้งระเบิด และ ๑ ฝูงบินขับไล่

กองบินน้อยผสมที่ 75 จันทบุรี มี 2 ฝูงบินขับไล่ 1 ฝูงบินตรวจการณ์ และ 1 หมู่บินลาดตระเวน ฝูงบินร่วมกับกองทัพอากาศเรือ จันทบุรี มี 1 ฝูงบินขับไล่ และ 1 หมู่บินลาดตระเวน

กองบินประจำกองทัพอากาศที่ 1 ประกอบด้วยฝูงบินขับไล่ที่ 75 ศรีสะเกษ ฝูงบินขับไล่ที่ 83 ปราจีนบุรี และ ฝูงบินโจมตีที่ 35 ปราจีนบุรี

กองบินประจำกองทัพอากาศที่ 2 ประกอบด้วย ฝูงบิน โจมตีที่ 41 อุบลราชธานี ฝูงบินโจมตีที่ 43 นครราชสีมา และฝูงบินตรวจการณ์ที่ 42 สุรินทร์

กองบินห่านดอนเมือง ประกอบด้วยฝูงฝึกขั้นต้น ฝูงฝึกขั้นกลาง ฝูงฝึกขั้นปลาย ฝูงสื่อสาร และหมู่ถ่ายรูปแบบ ต่อมากองทัพอากาศสนาม ได้จัดตั้งกองบินผสม และกองกำลังเพิ่มเติมอีก คือกองบินน้อยผสมจันทบุรี และกองกำลังภาคบูรพา เพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้ครอบคลุมพื้นที่ ทั้งด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และด้านทะเล

สนามบินที่ใช้ปฏิบัติการร่วมคือ สนามบินดอนเมือง สนามบินโคกกระเทียม ลพบุรี สนามบินคงพระราม สนามบินวัฒนานคร สนามบินอรัญญประเทศ สนามบินเขาอีโต้ ปราจีนบุรี สนามบินปทุมใหญ่ นครราชสีมา สนามบินศรีสะเกษ สนามบินปทุม อุบลราชธานี สนามบินสกลนคร สนามบินนครพนม สนามบินขอนแก่น อุดรธานี และสนามบินพลอยแหวน จันทบุรี

การปฏิบัติการทางอากาศในกรณีพิพาทอินโดจีน กองทัพอากาศได้ปฏิบัติการตามภารกิจทั้งหมด ในบทบาทของกำลังทางอากาศคือ การสู้รบในอากาศ การ โจมตีเป้าหมายทางพื้นดิน และทางทะเล การร่วมรบกับหน่วยทหารภาคพื้นดิน สามารถรองความเป็นเจ้าอากาศเหนือยุทธบริเวณ

ผลของสงคราม กองทัพบกยึดดินแดนต่าง ๆ ได้ดังนี้

กองพลพายัพ ยึดได้ฝั่งขวาของแม่น้ำโขงตรงข้ามหลวงพระบาง และห้วยทราย ตรงข้ามอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

กองพลอุบล ยึดได้แขวงจำปาศักดิ์

กองพลสุรินทร์ ยึดได้ลำโรงและจังกัล

กองทัพบูรพา ยึดได้ทางตะวันตกของศรีโสภณ

กองพลจันทบุรี ยึดได้บ้านกุ่มเรียง และบ้านห้วยเขมร

ญี่ปุ่น ได้เสนอตนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทครั้งนี้ ทั้ง ไทยและฝรั่งเศสยอมรับข้อเสนอ จึงได้มีการจัดตั้งผู้แทนขึ้น 2 คณะ คณะหนึ่งทำการเจรจาพักรบที่ไซ่ง่อน อีกคณะหนึ่งทำการเจรจาสันติภาพที่โตเกียว ไทยและฝรั่งเศสได้พักรบต่อกัน เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2484

ดินแดนที่ประเทศไทยได้รับ จากผลการไกล่เกลี่ยของญี่ปุ่น ลงนามที่กรุง โตเกียว เมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2484 มีดังนี้

1. แคว้นหลวงพระบาง ผังขวาแม่น้ำโขง ไทยยกเป็นจังหวัดล้านช้าง
2. แคว้นจำปาศักดิ์ ผังขวาแม่น้ำโขง ไทยยกฐานะเป็นจังหวัดนครจำปาศักดิ์
3. เมืองเสียมราฐ ไทยยกฐานะ เป็นจังหวัดพิบูลสงคราม
4. เมืองพระตะบองและศรีโสภณ ไทยยกฐานะเป็นจังหวัดพระตะบอง

สงครามมหาเอเชียบูรพา

กองทัพญี่ปุ่น ได้เคลื่อนกำลังพลทางเรือ ยกพลขึ้นบกเข้าโจมตีประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีฟิลิปปินส์ ไทย มลายู และอินโดนีเซีย พร้อมกันในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 หลังจากเข้าโจมตีเพิร์ลฮาร์เบอร์ ของสหรัฐ ฯ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2484

กองทัพไทยได้ทำการต่อสู้ด้านทนายอย่างเข้มแข็ง ในทุกพื้นที่ที่กองทัพญี่ปุ่นยกพลขึ้นบก แต่ไม่สามารถต่อต้านกำลังทหารของกองทัพญี่ปุ่นได้ ประกอบกับรัฐบาลไทยเห็นว่า ประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ไม่มีนโยบายและไม่พร้อมที่จะช่วยเหลือประเทศไทย ดังนั้นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติประเทศไทยจึงยอมให้ญี่ปุ่นเดินทัพผ่านประเทศไทยไปรบพม่า และพักอยู่ในประเทศไทยได้ โดยทางญี่ปุ่นได้ให้คำมั่นเป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะเคารพในอธิปไตย และเกียรติศักดิ์ของไทย

ต่อมาไทยได้ลงนามในสนธิสัญญาพันธมิตรกับญี่ปุ่น เพื่อป้องกันประเทศไทย และต่อมาประเทศไทยได้ประกาศสงครามต่ออังกฤษและสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2485 และกองทัพไทยได้เข้าปฏิบัติการในพื้นที่ด้าน สหรัญไทยเดิม (Shan State) โดยมีการจัดกำลังเป็นกองทัพบกสนาม ประกอบด้วย กองทัพพายัพ กองหนุนทั่วไปของกองทัพสนาม และหน่วยรักษาชายแดนและคมนาคม

กองทัพพายัพ ประกอบด้วยกองพล 5 กองพลด้วยกัน คือ กองพลที่ 2 กองพลที่ 3 กองพลที่ 4 กองพลทหารม้า กรมทหารม้าที่ 12 กองทหารปืนใหญ่กองทัพ กองทหารช่างกองทัพ หน่วยทหารสื่อสารกองทัพ กองบินต่อสู้ อากาศยาน กองบินกองทัพ กองพันทหารราบที่ 35 กองรถรบสนามเขต 1 และ 2 กับหน่วยบำรุงและช่วยรบ กองบัญชาการกองทัพ ตั้งอยู่ที่จังหวัดลำปาง โดยมีหน่วยกำลังหลักในระดับกองพล ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย และนครสวรรค์

กองหนุนทั่วไปของกองทัพสนาม ประกอบด้วย กองพลที่ 1 กองพันทหารราบที่ 12 กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 16 กองบินต่อสู้ อากาศยานและกรมรถรบ กำลังส่วนใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพ ฯ และลพบุรี

หน่วยรักษาชายแดนและคมนาคม ประกอบด้วย กองพลที่ 6 ซึ่งมี 3 กรมทหารราบ และ 2 กองพัน ทหารปืนใหญ่ตั้งอยู่ทางพื้นที่ภาคใต้ของไทย

กองทัพบกสนาม ได้เคลื่อนกำลังเข้าไปในสหรัฐอเมริกาใหญ่ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 ยึดนครเซี่ยงตง ได้ในเดือนเดียวกัน ต่อมาก็สามารถยึดได้อีกหลายเมืองคือ เมืองยง (30 พ.ค. 85) เมืองยู่ (1 มิ.ย. 85) และเมืองคาท (11 มิ.ย. 85)

30 ส.ค. 2486 ไทยและญี่ปุ่นได้ลงนามร่วมกัน ในสนธิสัญญาว่าด้วยอาณาเขตประเทศไทยในรัฐมาลัย และภูมิภาครัฐฉาน และประกาศเปลี่ยนชื่อสหรัฐอเมริกาใหญ่ (รัฐฉาน) เป็นสหรัฐอเมริกาเดิม ได้รับมอบรัฐมาลัย อันประกอบด้วยไทบุรี กลันตัน ตรังกานู และปะลิส เมื่อ 3 ก.ย. 2486

ด้านกองทัพเรือ ได้มีข้อตกลงระหว่าง ผู้บัญชาการเรือไทยกับผู้ช่วยทูตทหารญี่ปุ่น ประจำกรุงเทพ ฯ ถึงการปฏิบัติการร่วมกัน ในฐานะพันธมิตร ดังนี้

1. การลาดตระเวนรักษาอ่าวไทย ด้านเหนือของแนวระหว่างแหลมญวนกับคาบไบ เป็นหน้าที่ของราชนาวีไทย
2. ให้ความร่วมมือกับจักรพรรดินาวีญี่ปุ่น ในการขับไล่ต่อตีเรือดำน้ำเข้าศึก บริเวณภาคใต้ น่านน้ำของอินโดจีนฝรั่งเศส
3. การควบคุมและคุ้มกันเรือต่าง ๆ ของญี่ปุ่นในน่านน้ำดังกล่าวข้างต้น ญี่ปุ่นจะปฏิบัติการเองทั้งสิ้น
4. การใช้ฐานทัพของจักรพรรดินาวีญี่ปุ่น สำหรับเรือ ใช้ฐานทัพเรือตามแนวชายฝั่งของไทย สำหรับเครื่องบิน ใช้ฐานทัพตามแนวชายฝั่งของอ่าวไทย
5. การส่งกำลังบำรุง การเพิ่มเติมเครื่องใช้และเสบียงอาหาร จักรพรรดินาวีญี่ปุ่น จะจัดหาให้ราชนาวีไทยตามความจำเป็น

6. การติดต่อระหว่างราชนาวีไทยกับจักรพรรดินาวีญี่ปุ่น โดยหลักการผ่านทางผู้ช่วยทูตทหารเรือญี่ปุ่นในกรุงเทพ ฯ ส่วนการติดต่อในพื้นที่ปฏิบัติการในทะเลนั้น ใช้ประมวลสัญญาสากลเท่านั้น การปฏิบัติการใด ๆ ของราชนาวีไทย จะต้องปรึกษากับจักรพรรดินาวีญี่ปุ่น เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของเรือรบ เรือต่าง ๆ และเครื่องบินไทย

ด้านกองทัพอากาศ ในวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 เครื่องบินขับไล่ของญี่ปุ่น ได้เข้าโจมตีสนามบินวัฒนา นคร ยิงเครื่องบินของกองทัพอากาศที่จอดอยู่บนสนามบิน พร้อมทั้งโจมตีที่ตั้งทางทหารบริเวณสนามบิน ได้รับเสียหาย เครื่องบินของกองทัพไทยได้ทำการต่อสู้กับเครื่องบินฝ่ายญี่ปุ่น แต่สู้ไม่ได้ ที่กองบินที่ 5 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทหารญี่ปุ่นจำนวนมากให้ยกพลขึ้นบก เพื่อยึดกองบิน ฝ่ายไทยได้ต่อสู้เป็นสามารถ จนในที่สุดเมื่อรัฐบาลไทยมีคำสั่งให้หยุดยิง จึงได้ยุติการต่อสู้

กองทัพอากาศได้โยกย้ายกำลังทางอากาศ ไปประจำที่สนามบินต่างจังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แพร่ อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ท่าโข้ว บ้านแพะ จังหวัดสิงห์บุรี ขอนแก่นชัยภูมิ และภูเขียว

การปฏิบัติการรบทางอากาศในภาคเหนือ กองทัพอากาศได้แบ่งกำลังทางอากาศออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งขึ้นตรงต่อกองบัญชาการทหารสูงสุด และอีกส่วนหนึ่งปฏิบัติการร่วมรบกับกองทัพพายัพ

ผลของสงคราม

ญี่ปุ่นยอมแพ้สงครามแก่ฝ่ายสัมพันธมิตร เมื่อ 14 ส.ค. 88 ประเทศไทยก็ประกาศว่าการสงครามกับ อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เป็นโมฆะ ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาตกลงกันที่สิงคโปร์ เมื่อ 1 ม.ค. 89 การสงครามดังกล่าว แม้ว่าประเทศไทยจะได้รับความกระทบกระเทือน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม แต่สามารถรักษา

ความเป็นเอกราชและบูรณภาพของดินแดนไว้ได้ โดยรัฐบาลยอมเสียดินแดนที่ได้กลับคืนมา ในกรณีพิพาทอินโดจีนฝรั่งเศสให้แก่ฝรั่งเศส และที่ได้กลับคืนมาตอนต้นสงครามมหาเอเชียบูรพาให้แก่อังกฤษ เป็นข้อแลกเปลี่ยนคือ

1. คืนจังหวัดพระตะบอง พิบูลสงคราม และจำปาศักดิ์ ให้แก่ฝรั่งเศส
2. คืนรัฐกลันตัน ตรังภานุ เคาห์ ปะลิส และรัฐฉาน ให้แก่อังกฤษ
3. ขาย ยาง ดีบุก และข้าว ตามราคาที่กำหนด พร้อมทั้งส่งข้าว จำนวน 150,000 ตัน ให้แก่อังกฤษ โดยไม่คิด

มูลค่า

----- ✍

คัดลอก